

Enheten för samhällsskydd
Camilla Sahlander
Direkt 010-225 03 85
E-post: camilla.sahlander@lansstyrelsen.se

Redovisning av uppdrag inom ramen för Samlat grepp mot rasism och hatbrott – nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott - Länsstyrelsen i Dalarnas län

Bifogat överlämnas Länsstyrelsen i Dalarnas läns redovisning enligt överenskommelse till Kulturdepartementet med kopia till Forum för levande historia.

Kontaktperson för frågor är projektledare Camilla Sahlander.

Med vänliga hälsning,

Ylva Thörn
Landshövding

Redovisningen sänds till Kulturdepartementet med kopia till Forum för levande historia:
ku.registrator@regeringskansliet.se, registrator@levandehistoria.se.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Redovisning av Länsstyrelsen i Dalarnas läns arbete inom ramarna för *Nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott*

Diarienummer: 820-1980-17 (Lst) Ku2017/01428/DISK (Regeringens beslut)

Dokumentnamn: Delrapport Sociala risker

Datum: 2019-02-27

Handläggare: Camilla Sahlander

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Kontaktpersoner för arbetet	3
3. Syfte	3
4. Tidigare erfarenhet av arbete inom fältet	4
5. Organisering och styrning	4
6. Målgrupper	4
7. Aktiviteter	5
8. Resultat av kartläggningar	10
9. Måluppfyllelse	10
10. Bonuseffekter	11
11. Samverkan	11
12. Kompetensförsörjning	11
13. Hållbarhet	12
14. Lärande	12
15. Bilagor	12

1. Sammanfattning

Länsstyrelsen är en statlig myndighet som har kontor i varje län. Länsstyrelsen är en länk mellan människor och kommuner å ena sidan och regering, riksdag och centrala myndigheter å den andra. Landshövdingen är chef för Länsstyrelsen och har i uppdrag att följa utvecklingen och informera regeringen om länets behov.

2. Kontaktpersoner för arbetet

Namn, titel: Camilla Sahlander, projektledare

Telefonnummer: 010-225 03 85

E-postadress: camilla.sahlander@lansstyrelsen.se

Namn, titel: Kajsa Sjösvärd, chef för Enheten för samhällsskydd

Telefonnummer: 010-225 04 61

E-postadress: kajsa.sjosvard@lansstyrelsen.se

3. Syfte

Det finns behov av att stärka förmågan att förebygga och hantera krissituationer som orsakas av sociala risker, rasism och extremism. Rasism kan i extrema fall leda till våldsbejakande extremism och terrorism och det finns brister i samhällets beredskap mot detta. Vi behöver därför upprätta strukturer/arbetsformer som gör det tydligare för hur länsstyrelserna på regional nivå kan arbeta i syfte att motverka sociala risker med fokus på rasism och extremism, samt se över stöd och samverkan från nationell till regional och lokal nivå.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har arbetat med sociala risker från 2009, både när det gäller beräkningar och statistik på sociala investeringar samt hur sociala risker ska kopplas till det ordinarie arbetet på lokal och regional nivå avseende risk- och sårbarhetsanalyser samt till lägesbildaarbete.

4. Tidigare erfarenhet av arbete inom fältet

Det uppdrag som Länsstyrelsen i Dalarnas län har fått, är kopplat till arbetet att motverka sociala risker. Att arbeta så att risken för att sociala risker inte ska uppstå är i första hand att arbeta preventivt – förebyggande. Detta kan göras dels genom att i analysarbete genom t.ex. risk- och sårbarhetsanalysen, ha en struktur för hur arbetet kan genomföras samt genom att stötta – i första hand - kommunerna med ett strukturellt arbete för att ge dem bättre underlag/stöd i deras förebyggande arbete.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har sedan 2009 haft ett prioriterat arbete kring sociala risker och tog under 2013–2014 fram ett metodstöd för kommunerna i syfte att lyfta sociala risker som ett eget riskområde i risk- och sårbarhetsanalysen och ge stöd i processarbetet. Metodstödet användes tillsammans med workshop-arbete för alla länets kommuner. Under hösten 2016, i samband med att regeringen tog fram den nationella handlingsplanen *Samlad grepp mot rasism och hatbrott. Nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott*, fick Länsstyrelsen uppdraget att ta fram arbetsformer för att motverka sociala risker med fokus på rasism och hatbrott (Ku2016/02121/DISK). Detta uppdrag var grunden till det arbete som görs nu inom detta uppdrag (Ku2017/01428/DISK).

5. Organisering och styrning

Uppdraget ligger hos Enheten för samhällsskydd under Avdelningen för verksamhetsstöd och samhällsskydd.

Uppdraget har en utsedd projektledare och en projektmedarbetare. Projektledaren rapporterar till närmaste enhetschef. Detta uppdrag har haft samma projektledare från starten hösten 2016. Projektledningen har i uppgift att lägga strukturen för uppdraget med kontinuerligt stöd och rapportering till enhets- och länsledning. En projektplan har tagits fram för regeringsuppdraget med målformuleringar, riskanalys, budget m.m.

Uppdraget har informerats till enhetens personal vid flertal tillfällen.

Uppdraget har tillräckliga resurser i form av tid och pengar.

6. Målgrupper

Målgrupper är i första hand landets kommuner då utveckling av arbetsformer riktar sig till att ta fram arbetssätt som stöttar och förenklar deras arbete för att motverka sociala risker, med fokus på rasism och extremism. Samtidigt är även länsstyrelserna en målgrupp då det regionala arbetet inom området också ses över. Utöver dessa målgrupper finns många viktiga samarbetspartners inom uppdraget, som t.ex. andra nationella myndigheter och organisationer, civilsamhälle och näringsliv.

7. Aktiviteter

Pilotstudie 1 – Samlad regional lägesbild – testkommun Ludvika, Dalarnas län

I den förra delrapporten (1 mars 2018) redovisades arbetet med uppstart och syfte med den lägesbildspilot som genomförts i Ludvika kommun med start i augusti 2017. Som det beskrevs i förra rapporten så initierades arbetet med piloten av den förra nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism och arbetet vidareförmedlades sedan till det nya Centret mot våldsbejakande extremism (CVE) i början av 2018. I detta projekt deltog – utöver Länsstyrelsen Dalarna och Ludvika kommun - Högskolan Dalarna med två delprojekt; Förtroendevaldas trygghet i Ludvika kommun och Extremistiskt ideologi i den retoriska kampen om sanningen i fallet Nordiska motståndsrörelsen på sociala medier och i lokalpress: <https://www.du.se/sv/om-oss/nytt-och-aktuellt/nyheter/politiker-i-ludvika-upplever-hot/>

Arbetet med samlad, regional lägesbild förlängdes och slutredovisades i augusti 2018 i Ludvika kommun. Vid denna konferens var media inbjuden och samtliga delprojekt redovisades. Länsstyrelsen Dalarnas rapport bifogas som *Bilaga 1* till denna rapport. Några slutsatser från arbetet med piloten är bl.a:

Efter att ha arbetat med kommuner och länsstyrelser i detta, så upplever vi att det finns ett stort behov – framförallt lokalt – av att få relevanta lägesbilder samt att det arbetas efter en tydlig metodik – ett systematiskt arbete.

Kommunal förankring i ledningen är oerhört viktigt. Det är av stor betydelse att handläggarna som samordnar och tar fram lägesbilden har mandat för detta, och att kommunerna har formaliserade beslutsvägar för att vidta åtgärder mot de problem som kommer från fram lägesbilsarbetet.

Om kommunerna i ett län (på sikt eventuellt en polisregion) kan arbeta systematiskt med lägesbilder – både på kort och lång sikt – så kommer det att finnas ett regionalt, samlat underlag som kan användas ur ett nationellt perspektiv om behov uppstår. I denna pilot vill vi dock förtydliga att den lokala lägesbilden är viktigast och att stöd till kommunerna att jobba med detta bör prioriteras.

Pilotstudie 2 – Regional samordning mot våldsbejakande extremism – testlän Dalarna

Även denna pilot nämndes i den förra delrapporten, då den precis hade startats igång i början av 2018. Syftet med att på regional nivå testa hur en regional samordning skulle kunna se ut, är att det idag inte finns någon organisation/myndighet som har ett regionalt samordningsansvar med fokus på våldsbejakande extremism. Dock har Värmland BFCIV – Brottsförebyggande Centrum i Värmland (<http://www.bfciv.se/verksamhet/valdsbejakande-extremism-24154237>) ett samlat arbete för stöd avseende våldsbejakande extremism. BFCIV drivs som en ideell förening och har

nära kontakt med Länsstyrelsen i Värmlands län. Vi ser i att i princip alla länsstyrelser har någon (i första hand de brottsförebyggande samordnarna) som hanterar frågor kopplade till detta mot kommunerna.

På *nationell* nivå finns från årsskiftet 2018 det Centret mot våldsbejakande extremism. På *lokal* nivå har kommunerna en samordnare mot våldsbejakande extremism.

I pilotarbetet i Dalarna har vi fördjupat arbetet inom:

- Utbildningsinsatser för 15 kommuner i samverkan med Länsstyrelsen – behov och utformning
- Nätverk och samverkan – regionalt och nationellt
- Avhopparverksamhet
- Stöd till kommuner i individärenden
- Stöd i framtagande av handlingsplaner
- Omvärldsbevakning

Denna pilot avslutas i mars 2019 och en utförlig rapport med syfte, mål, resultat och slutsatser kommer att tas fram under våren 2019. En effekt av arbetet med denna pilot är att en skrivelse/förslag till hur ett formellt uppdrag för länsstyrelserna skulle kunna se ut, är framtaget och kommer att behandlas nationellt inom länsstyrelsernas länsrådsgrupp som ansvarar för frågor inom social hållbarhet. Förslaget kommer med stor sannolikhet att lämnas till regeringen under våren 2019 från länsstyrelserna. I Bilaga 2 visas en skiss på upplägget för förslaget.

Pilotstudie 3 – Lägesbild och analys av våldsbejakande extremism - testlän Blekinge

I förra delrapporten var planen att som Pilotstudie 3 titta på hur samlad regional lägesbild kunde se ut i en storstadskommun. Detta arbete har bestått i att under hela 2018 ha nära kontakt med Länsstyrelsen i Stockholm för diskussion och samtal kring detta. I slutet av 2018 så beslöt projektledningen att inte genomföra en särskild pilot för detta utan ha fortsatt kontakt med Länsstyrelsen i Stockholm och istället dra erfarenheter kring pågående lägesbilsarbeten i några av kringkommunerna i Stockholms län.

Pilotstudie nummer 3 blev istället att stötta Länsstyrelsen i Blekinge i att ta fram lägesbilder för de fem kommuner som finns i Blekinge, fördjupa kunskap och metoder för att arbeta förebyggande mot våldsbejakande extremism ta fram ett strukturerat analys- och lägesbilsarbete som omfattar ett helt län med just detta fokus. Denna pilot startade i maj 2018 och kommer att pågå till oktober 2019. I ett tidigt skede kom Centrum mot våldsbejakande extremism in och under hösten har CVE och Länsstyrelsen Dalarna arbetat tillsammans i detta.

Målet med pilotprojektet i Blekinge är att hitta en gemensam metodik för att arbeta med lägesbild och analys av lägesbilden mot våldsbejakande extremism. Syftet är att lägesbilden och

analysen ska utgöra ett bra underlag för kommunernas framtagande av handlingsplaner mot våldsbejakande extremism på lokal nivå samt att arbetssättet kan användas av andra län och kommuner.

Pilotstudie 4 – Lokal lägesbild sociala risker med det brottsförebyggande uppdraget som grund – testkommun Fagersta - i samarbete med Länsstyrelsen i Västmanland

Länsstyrelsen i Västmanland har skrivit en samverkansöverenskommelse med Fagersta kommun. Syftet med arbetet är att stödja utvecklingen av kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete, som utgår från den aktuella lägesbilden i kommunen. Genom att arbeta med lägesbilden kommer val av insatser och aktiviteter att utgå från den aktuella problembilden med målsättning att åtgärderna ska bidra till ökad trygghet i kommunen.

Mål med insatsen är:

- utveckla samverkan på lokal nivå
- verksamma inom kommunen som ingår i arbetsgruppen för lägesbilden får en ökad förståelse för sina uppdrag
- utveckla samarbete mellan länsstyrelsen och kommunen
- att genom samordning av lägesbildsmallen ge kommunen aktuellt och relevant beslutsunderlag och goda förutsättningar att genomföra ett kvalitativt och effektivt brottsförebyggande-, trygghetsskapande- och inkluderande arbete, samt att arbeta samordnat mot sådant som kan utgöra sociala risker
- utveckla metoder för arbete med sociala risker

Länsstyrelsen i Västmanlands län deltar i samarbetet genom att stödja kommunen i arbetet samt genom att bistå med insamling och analys av lägesbilden. Länsstyrelsen kan även erbjuda insatser, kompetensutveckling och samordning utifrån de uppdrag som Länsstyrelsen har och som finns hos funktionen Social hållbarhet.

Länsstyrelsen i Dalarna leder arbetet på nationell nivå och bistår med stöd utifrån regionala behov och förutsättningar. Piloten startades i juni 2018 och kommer att avslutas i oktober 2019.

Övriga aktiviteter:

Nationellt:

- Vi har fortsatt att samverka med Centrum mot våldsbejakande extremism, CVE, under 2018. Centret är en viktig aktör i arbetet mot våldsbejakande extremism. CVE har också styrkt betydelsen av ett regionalt samordningsuppdrag för länsstyrelserna.
- Polismyndigheten (NOA) driver ett flerårigt projekt för att öka samhällets krisberedskapsförmåga att motverka och hantera social oro, antagonistiska hot och händelser av betydelse för totalförsvaret. Projektet drivs i samverkan med Malmö

högskola och med finansiellt stöd från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, i nära samarbete med lokalpolisen och lokala samhällsaktörer. Ett flertal möten har genomförts under året för att se om och hur detta projekt och vårt regeringsuppdrag, kan dra nytta av varandra i arbetet med att ta fram lägesbilder. NOA-projektet har utarbetat en modell som kallas ”stadiemodellen” och här finns idéer om att testa en stadiemodell för glesbygdskommuner i samverkan med Länsstyrelsen Dalarna. Arbetet är fortfarande under diskussion.

- Möten och samtal med Myndigheten för samhällsskydd, MSB, har genomförts under året. MSB har finansierat en forskningsstudie om samhällets sårbarheter för informationspåverkan från extremistiska rörelser. Vi deltog på deras forskningskonferens den 18 oktober. Konferensen bestod av info om forskningsprojektet och info om forskningsprojektet *Lokal resiliens mot radikalisering och våldsbejakande extremism – från ett krisberedskapsperspektiv*, Umeå universitet.
- Länsstyrelsen Dalarna ansvarar för ett nationellt regeringsuppdrag om Mänskliga rättigheter. Uppdraget är delegerat till Länsstyrelsen i Jönköpings län för det praktiska genomförandet. Vi har kommit överens om att dessa bägge nationella regeringsuppdrag måste hålla varandra informerade och samverka. Från regeringsuppdraget Motverka sociala risker, deltog vi på den nationella mässan om Mänskliga rättigheter den 14 november i år.
- Vi har deltagit på Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, nationella konferens den 25 april om lägesbilder och handlingsplaner. Vi har också haft ett par möten med kontaktpersonen hos SKL som ansvarar för deras uppdrag mot våldsbejakande extremism och kommit överens om att under 2019 samverka och genomföra ett par konferenser tillsammans.
- Vi har deltagit på Forum för levande historias samverkansträffar höst och vår under 2018.

Regionalt:

- En av de viktigaste aktiviteterna som genomförts regionalt är det interna samordningsarbetet som påbörjades i starten av 2018 och som nu har gått in i det ordinarie arbetet hos oss på Länsstyrelsen i Dalarna. Samordningsarbetet går under namnet FAS – Förebyggande Arbete i Samverkan. Det innefattar flera av de förebyggande uppdragen som Länsstyrelsen har, t.ex. det brottsförebyggande uppdraget, ANDTs, föräldrastöd, mäns våld mot kvinnor, människohandel och prostitution, integration samt sociala risker. Vi har inom FAS-arbetet strukturerat arbetet så att aktiviteter som riktar sig till kommunerna, ibland slås ihop men framförallt koordineras och informeras om unisont. Detta gör vi främst genom ett gemensamt FAS-nyhetsbrev som går ut länets kommuner och ett flertal andra aktörer, varje månad. Syftet är att underlätta för kommunerna i deras kontakter med Länsstyrelsen eftersom många mindre

kommuner har samma person för flera av ovanstående uppdrag. En synergieffekt för oss på Länsstyrelsen, är att även vi samordnar oss bättre och kan dra nytta av varandras uppdrag och målgrupper. Se ett exempel på nyhetsbrevet i Bilaga 3.

- I samband med lägesbildspiloten i Ludvika (se sid 5) så har fler kommuner i Dalarna börjat arbeta med lokala lägesbilder med utgångspunkt i sociala risker. I dagsläget har 8 av länets 15 kommuner kommit igång med lägesbilsarbete och rapporterar in till Länsstyrelsen varje månad, se Bilaga 4.

Socioekonomi:

Vid förra delrapporteringen skrev vi om socioekonomi som verktyg för att lättare och enklare kunna räkna på vad det kostar att inte arbeta förebyggande. I mars 2018 genomförde vi en regional konferens i samverkan med Livbolaget Skandias stiftelse "Idéer för livet" och Uppsala universitet. Syftet var att öka kunskapen om vad utanförskap kostar samhället och att se till livsvillkor och möjligheter för barn och unga. Målgruppen var kommunala handläggare.

Under 2019 kommer vi att fortsätta arbetet med att se hur vi nationellt skulle kunna utveckla detta arbete, under förutsättning att vi ser ett behov hos landets kommuner.

Risk- och sårbarhetsanalys

I arbete med risk- och sårbarhetsanalysarbete, är sociala risker ett viktigt område att ta hänsyn till. I detta regeringsuppdrag ligger det i planeringen för 2019 att fördjupa arbetet och se hur vi kan ta det vidare. Mycket har gjorts under åren med både forskning och vägledningar kopplat till sociala risker – risk- och sårbarhetsanalyser.

8. Resultat av kartläggningar

Uppdraget har inte i sin planering att genomföra kartläggningar. Det som har gjorts är att lägesbilsarbetet har gått framåt och utvecklats genom de piloter som genomförs.

9. Måluppfyllelse

I startskedet av uppdraget gjordes en projektplan som innehåller bl.a. effekt- och projektmål samt aktiviteter (indikatorer):

Effektmålen:

Ta fram ett förslag till ett gemensamt arbetssätt för länsstyrelserna i frågor som rör sociala risker med fokus på rasism och extremism. Det kan handla om lokala och regionala lägesbilder, regional samordning våldsbejakande extremism och sociala risker inom risk- och sårbarhetsarbetet.

Projektmålen:

Ha utvecklat gemensamma mallar och rutiner för samordnade lägesbilder kopplat till sociala risker för länsstyrelser och kommuner.

Ha genomfört fyra pilotstudier i landet kopplade till sociala risker. Risk- och åtgärdsanalyser ska ingå i dessa.

Aktiviteter (indikatorer):

1. Ha utvecklat gemensamma mallar och rutiner för samordnade lägesbilder, kopplat till sociala risker, för länsstyrelser och kommuner.
Måluppfyllelse: Detta är genomfört och klart. Lägesbildsmall med utgångspunkt från sociala risker är utvecklad. Dock ser vi detta som ett levande dokument och uppdateringar kan komma att göras vid ett tillfälle/år.
2. Ha genomfört *fyra* pilotstudier i landet kopplat till sociala risker. Risk- och åtgärdsanalyser ska ingå i dessa.
Måluppfyllelse: *Pilotstudie nr 1* är genomförd och redovisad. *Pilotstudie nr 2* är genomförd och håller på att avslutas. Rapport om själva piloten kommer att skrivas under våren och det regionala samordningsförslaget (se sid 5) kommer att färdigställas under mars månad 2019). *Pilotstudie nr 3* pågår och avslutas under 2019 och likaså *Pilotstudie nr 4*.
3. Utveckling av befintligt stöd kopplat till sociala risker inom risk- och sårbarhetsanalysarbetet för kommuner.
Måluppfyllelse: detta ligger i planeringen för 2019.
4. Undersökning av behov och stöd angående socioekonomiska beräkningar för att motverka sociala risker.
Måluppfyllelse: arbetet har påbörjats under 2018 och kommer att fördjupas under 2019.

Den framtagna projektplanen för regeringsuppdraget har följts och tidplanen har hållits. Eftersom arbetet är i genomförande fas är det för tidigt med utvärdering i dagsläget.

Regeringsuppdraget till Länsstyrelsen i Dalarnas län har en tydlig koppling till myndigheters arbete mot sociala risker, därför är det inte fokus på direkta aktiviteter mot homofobi, bifobi, transfobi och/eller queerfobi. Däremot så arbetar Länsstyrelsen inom alla uppdrag för allas lika värde och jämlikhet.

I och med regeringens samlade handlingsplan mot rasism och hatbrott, har Länsstyrelsen fått möjligheten att fokusera mer på att lyfta arbete med sociala risker och – precis som regeringens uppdrag lyder – fokusera på rasism och extremism. Genom att vid alla tillfällen lyfta regeringsuppdraget så sprider vi information om regeringens handlingsplan och hur vi kan arbeta med dessa frågor ur ett länsstyrelseperspektiv.

10. Bonuseffekter

Under 2018 så har flera kontakter tagits med aktörer som CVE, SKL, MSB och NOA:s nationella uppdrag. Detta skulle inte ha skett om inte vi hade haft regeringsuppdraget med plattformen "sociala risker". Vi har också fått ett bredare samarbete med flera av länsstyrelserna i landet tack vare uppdraget samt att arbetet regionalt har utvecklats tillsammans med andra förebyggande uppdrag.

11. Samverkan

På nationell nivå har vi kontakt och samverkan med de andra länsstyrelserna. Vi har också kontakt med flera nationella aktörer (se punkt 10 ovan).

På regional nivå har vi ett naturligt samarbete med Högskolan i Dalarna. Vi har haft flera samverkansprojekt med dem som är avslutade. I höstas gick vi in i en förstudie som högskolan driver som heter "Pilotprojekt; Vägar till konstruktiva idésamtal. Högskolan Dalarna (ISTUD/IKUD), Länsstyrelsen i Dalarnas Län samt Svenska kyrkans forskningsenhet. Stödprojekt till postdoktoralt projekt MSB". Se *Bilaga 5*.

I ett uppdrag av denna karaktären som vi har tilldelats regeringen, är samverkan med andra aktörer en nödvändighet. Vi upplever att arbetet utvecklas både snabbare och djupare med dialoger och samarbete då vi sammanför olika kompetenser. Vi kommer att fortsätta samverkan och samarbete med befintliga men också med nya aktörer under uppdragets gång.

12. Kompetensförsörjning

Se under avsnitt 5. Organisation och styrning. De personer som ingår i projektets utförande får den kompetensutveckling och det stöd som behövs. När det gäller övriga medarbetare på myndigheten så får berörd enhet kontinuerlig information om uppdraget. För den långsiktiga

kompetensförsörjningen så ingår sociala risker som ett ordinarie arbete inom myndigheten oavhängigt regeringsuppdraget.

13. Hållbarhet

Det arbete som genomförs inom uppdraget dokumenteras noggrant. Det är viktigt att den kunskap som byggs upp om sociala risker, rasism och extremism, inte stannar hos ett par individer. Därför engageras fler personer inom närliggande sakområden, information om uppdragets resultat m.m. informeras kontinuerligt till Länsstyrelsens ledning. Som nämndes under Avsnitt 12 ovan, så är sociala risker ett område som Länsstyrelsen kommer att fortsätta arbeta inom och där kommer den kompetens och erfarenhet som byggts upp under uppdragstiden, att föras över.

14. Lärande

Det nationella uppdrag som Länsstyrelsen i Dalarnas län har, sträcker sig från 1 juni 2017 t o m 1 mars 2020. En reflektion i dagsläget är att uppdragsbeskrivningen är bred och omfattar många områden då både sociala risker, rasism och extremism finns med som grundbultar i genomförandet. Av olika skäl har ett visst fokus blivit våldsbejakande extremism i det arbete som genomförts hittills. Vi har medvetet försökt ha *sociala risker* som en plattform för arbetet och under 2019 hoppas vi kunna se mer på hur rasism kan förebyggas inom detta uppdrag.

I det första uppdraget som kom från regeringen (KU2015/00009/DISK) framgick att uppdraget skulle vara ett led i länsstyrelsernas arbete med krisberedskap vilket ger ytterligare ett område att ta hänsyn till. I det förlängda uppdraget nämns inte krisberedskapen men vi anser att ett arbete med *sociala risker* berör både arbete inom social hållbarhet och arbete inom risk- och sårbarhetsanalyser/krisberedskap. Att utveckla arbetsformer för detta gör att hänsyn måste tas till alla dessa områden och avgränsningar blir svåra. I dagsläget har vi inom uppdraget försökt göra en översikt samtidigt som vi valt att fördjupa oss inom några områden. Målet är att i slutrapporteringen 2020 ge konkreta förslag till strukturer för implementering av arbetsformer.

15. Bilagor

- Bilaga 1. Slutrapport Pilotstudie 1 – Lägesbild Ludvika kommun.
- Bilaga 2. Del av förslag på regional samordning mot våldsbejakande extremism.
- Bilaga 3. FAS-nyhetsbrev.
- Bilaga 4. Mall för lokal lägesbildsrapportering.
- Bilaga 5. Avtal Länsstyrelsen i Dalarna och Högskolan Dalarna – Konstruktiva idésamtal.